

Hemijski sastav i biološke aktivnosti ekstrakata *Umbilicaria crustulosa* i *Umbilicaria cylindrica*

Zlatanović Ivana¹, Stojanović Gordana¹

1-Departman za hemiju, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet u Nišu, Višegradska 33, 18000 Niš, Srbija

SAŽETAK

Glavne komponente acetonskog, metanolnog, etarskog i etil-acetatnog ekstrakta lišaja *Umbilicaria crustulosa* su tridepsidi, giroforna kiselina i krustinska kiselina i didepsid, lekanorna kiselina. Hemijski sastav ekstrakata lišaja *Umbilicaria cylindrica* zavisi od rastvarača koji se koristi za ekstrakciju, a najzastupljenije komponente su depsidoni, norstiktik kiselina i salazinska kiselina ili depsidi, giroforna kiselina i atranorin. Ekstrakti lišajeva *U. crustulosa* i *U. cylindrica* pokazali su antibakterijsku, antioksidativnu, citotoksičnu, antiproliferativnu i antiklastogenu aktivnost. Acetonski ekstrakti lišajeva *U. crustulosa* i *U. cylindrica* pokazuju izraženu antioksidativnu i antiklastogenu aktivnost što ih kvalificuje za *in vivo* eksperimente.

Ključne reči: *Umbilicaria crustulosa*, *Umbilicaria cylindrica*, antioksidativna aktivnost, antimikrobnja aktivnost, citotoksična aktivnost, mikronukleus test, inhibicija holinesteraze

* Zlatanović Ivana, ivana.zlatanovic@pmf.edu.rs, ivana.z.988@gmail.com, Department of Chemistry, Faculty of Science and Mathematics, University of Niš, Višegradska 33, 18000 Niš, Serbia